VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Ajankohtaiskatsaus työllisyyden edistämistoimista, niiden vaikutuksista (ml. vaikutukset alkavat näkyä) ja mahdollisista riskikohdista.

21.10.2016 Mauri Kotamäki
Eduskunta, Työ- ja elinkeinojaosto

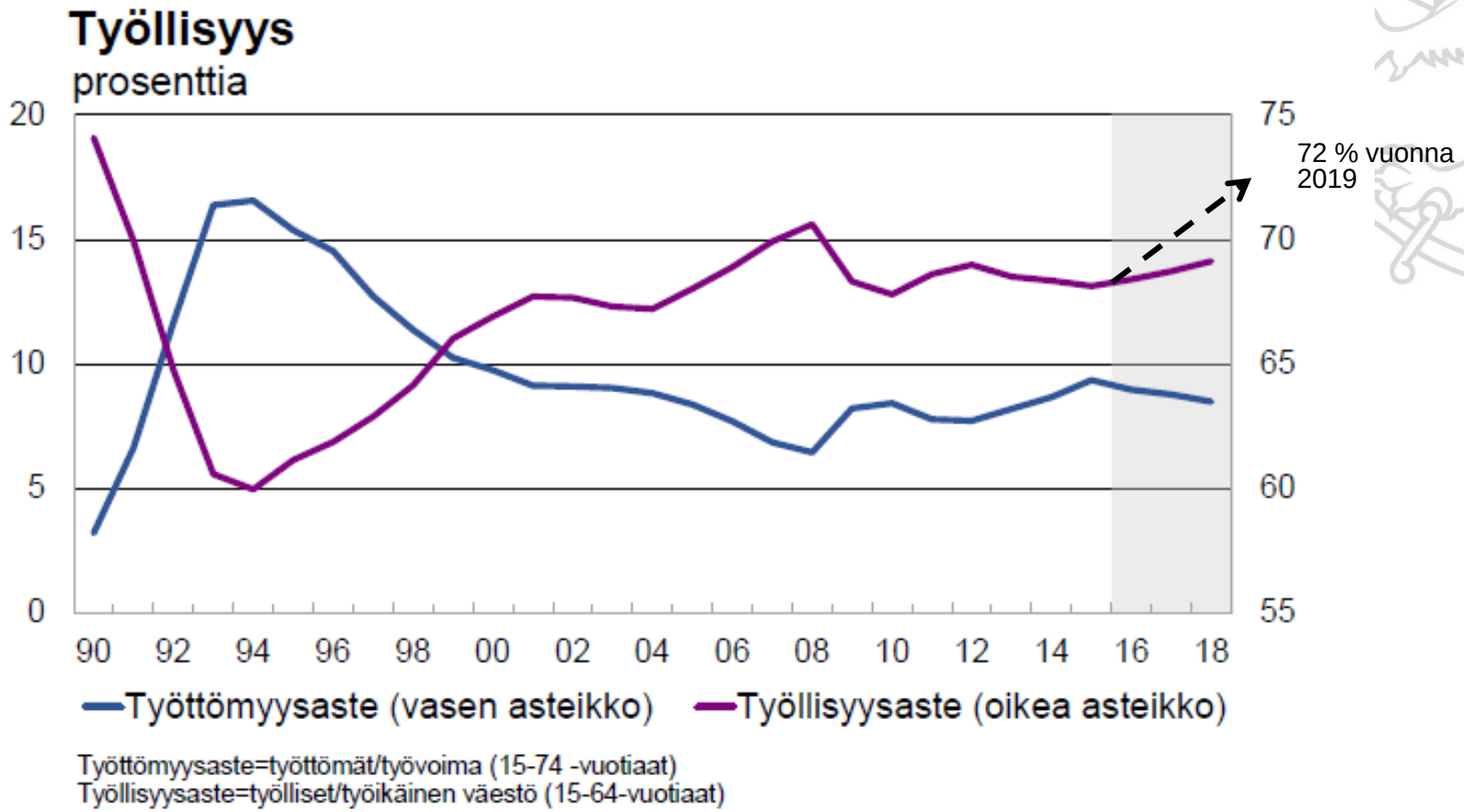

Ajankohtaista..

- Hetemäen työllisyysryhmä
  - Raportti valmis
- Hakolan kannustinloukkuryhmä jatkaa toimintaansa
  - Tulokset alkuvuodesta
- Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta
  - HE raha-asiainvaliokuntaan

Johdanto

Työllisyystavoite

Lähde: VM taloudellinen katsaus, syksy 2016 ja omat merkinnät

Yksityiskohtaisempia huomioita

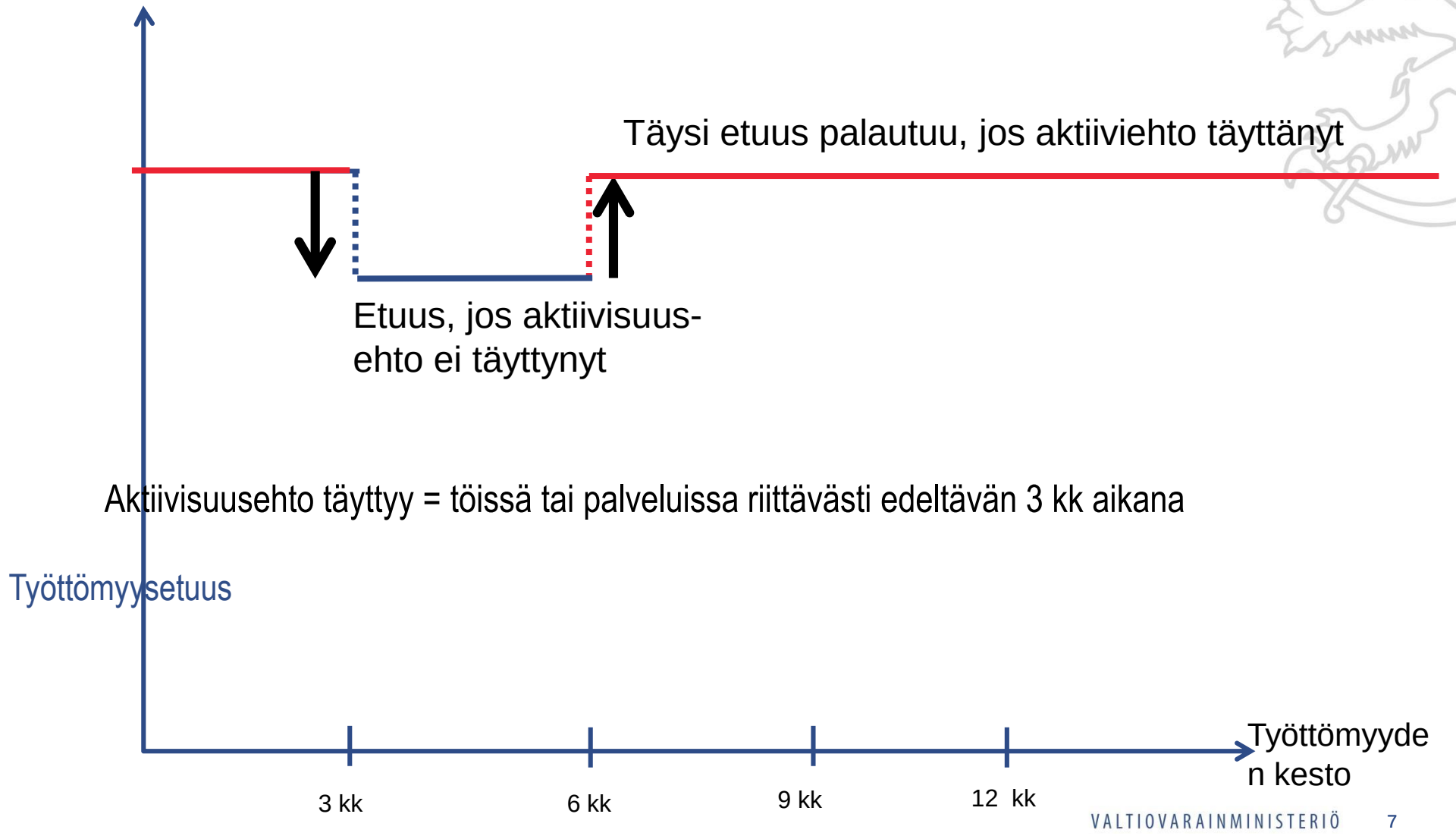
Työllisyysryhmä

- Toimeksianto:
  - Työllisyys +8 000 henkilöä, vaikutukset valtion ja julkiseen talouteen neutraalit

- Ryhmän esittämä malli:
  - Jos on töissä edes vähän tai osallistuu työvoimapalveluihin, etuus pysyy täytenä
  - Muuten vajaa 5 % nykyistä matalampi kunnes taas aktivoituu

- Muuta:
  - Ikääntyneiden kertaluonteinen eläketuki (korostetaan kertaluonteisuutta ja uusien pitkäaikaistyöttömyyksien estämisen tärkeyttä)
  - Ansioturvan käyttö palkkatukena (ei esitetä)
  - Nuoret (etsivän nuorisotyön ja nuorten aikuisten osaamisohjelma)
  - Ns. uusi alku (työehtosopimusjärjestelmän puitteissa)

Ryhmän ehdottama aktiivimalli (1)

Ryhmän valmistelema aktiivimalli (2)

- Uusi malli kannustaa aktiivisuuteen koko työttömyyden ajan
  - Malli perustuu 3 kk välein tapahtuviin tarkastelupisteisiin edeltävien 3 kk aktiivisuudesta.
  - Jos henkilö täyttää aktiivisuusehdon edellisen 3 kk aikana, työttömyysturva säilyy ennallaan.

- Aktiivisuusehto ei ole tiukka:
  - ei estä päätoimista työnhakua
  - malli huomioi lyhyenkin osa-aikatyön
  - työttömyysturvan suojaosa (300 euroa/kk) toimii lisäkannusteena

- Työllisyysvaikutus 5 000 - 12 000

- Tulisi voimaan 1.10.2017

HE: laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (1)

1. Palkkatuki
   - valtion ansiopäivärahan perusosan, peruspäivärahan ja työmarkkinatuen rahoittamiseen osoittamia määrärahoja käytettäisiin (**määräaikaisesti**) palkkatuen, starttirahan ja liikkuvuusavustuksen rahoittamiseen.
   - Palkkatuen käyttöä pyritään suuntaamaan aikaisempaa paremmin **pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisemiseen**.
     - "jos työ- ja elinkeinotoimisto arvioisi, että tuella palkattavan henkilön työttömyys todennäköisesti kestäisi yli 12 kuukautta ilman palkkatuen myöntämistä."
     - "Työ- ja elinkeinotoimisto käyttäisi arvioinnissa pitkäaikaistyöttömyyden riskiä ennakoivaa **profilointityökalua**, joka käyttää ennusteen tekemiseen työ- ja elinkeinotoimiston URA-asiakastietojärjestelmään työnhakijasta kirjattuja rekisteröintitietoja. Lisäksi työ- ja elinkeinotoimisto voisi käyttää riskin arvioinnissa muuta asiakkaasta saatavilla olevaa tietoa. Erityisesti nuorten ja maahanmuuttajien kohdalla profilointityökalua ei voida pitää täysin luotettavana, mistä syystä työ- ja elinkeinotoimiston tulisi käyttää työttömyyden pitkittymisen arvioinnissa profilointityökalun lisäksi aina myös työttömän työnhakijan omatoimisen työnhaun tuloksellisuudesta saatavaa tietoa ja virkailijalla olevaa muuta tietoa."
     - Palkkatuen käyttötarkoitusta muutetaan siten, ettei palkkatukea enää myönnettäisi vuorotteluvapaasijaisen palkkaamiseen.

HE: laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (2)

1. Palkkatuki
   - Enimmäismääriä muutetaan
     - Palkkatuen ns. katosta säädettäisiin valtion talousarviossa. Enimmäismäärän asettamisen tavoitteena on määrärahojen riittävyyden turvaaminen ja palkkatuen kohdentaminen erityisesti matalan tuottavuuden työhön
   - Enimmäiskeston leikkaus
     - Palkkatuen enimmäiskestoa ehdotetaan lyhennettäväksi 24 kuukaudesta 12 kuukauteen.
   - Palkkatuetusta työstä 75 % luettaisiin työssäoloehtoon
     - Kannustaa siirtymään avoimille työmarkkinoille
   - Starttirahan enimmäiskesto 12 kuukauteen (aikaisemmin 18kk).
   - Starttirahan määrä aina peruspäivärahan suuruinen (ns. lisäosa poistetaan)

HE: laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (3)

2. Työnhakijan haastattelu **kolmen kuukauden välein**.

3. Omaehtoinen opiskelu
   - Kulukorvaus poistuu
   - Kesto pitenee 24 kk -> 48 kk niille, joilta puuttuu perusopetuksen päättötodistus

4. Työmarkkinatukena maksettava matka-avustus ja muuttokustannusten korvaus yhdistettäisiin yhdeksi tukimuodoksi - **liikkuvuusavustukseksi**

HE: laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (4)

- Esityksen vaikutus työllisyyteen hyvin lyhyellä aikavälillä todennäköisesti vähäinen

- Pidemmällä aikavälillä vaikutukset suurempia, jos implementaatio onnistuu ja järjestelmää saadaan kehitettyä aktivoivampaan suuntaan

- Toimenpiteet perusteltuja, koska seurauksena resurssien parempi kohdentuminen

Kiitos!

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Etunimi Sukunimi
Titteli loremipsum dolores sitamet
Puh. 0295 16001 (vaihde)
Lisätieto: etunimi.sukunimi@vm.fi
www.vm.fi

Valtiovarainministeriön viestintä
vm-viestinta@vm.fi
Mediapalvelunumero (arkisin 8–16) 02955 30500

www.tutkibudjettia.fi

